

P.Z. br. 533

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-12/106

Urbroj: 50301-25/06-19-5

Zagreb, 10. siječnja 2019.

Hs**NP*740-02/18-01/02*50-19-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 10-01-2019		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
740-02/18-01/02	65	
Uruđbeni broj:	Pril.	Vrij.
50-19-04	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o dopuni Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji (predlagatelj: Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e u Hrvatskome saboru)
- mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 740-02/18-01/02, urbroja: 65-18-03, od 22. studenoga 2018. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o dopuni Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji (predlagatelj: Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o dopuni Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona), koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e u Hrvatskome saboru, aktom od 21. studenoga 2018. godine.

Prijedlog zakona odnosi se na dopunu Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji (Narodne novine, br. 143/12, 105/15 i 32/17) kojim bi se podaci iz kaznene evidencije učinili javnima u odnosu na počinitelje kaznenih djela seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja djece iz Glave XVII. Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 i 101/17).

Na predloženi način u cijelosti se odstupa od općih pravila koja vrijede za dostupnost podataka iz kaznene evidencije, propisanih člancima 9. i 10. Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji.

Podaci o počiniteljima kaznenih djela iz Glave XVII. Kaznenog zakona upisuju se u kaznenu evidenciju koju vodi Ministarstvo pravosuđa. Podaci iz kaznene evidencije su neklasificirani podaci u smislu posebnog zakona i smiju se koristiti samo u službene svrhe, a u odnosu na te podatke ne može se ostvariti pravo na pristup informaciji prema zakonu koji određuje to pravo. Upis podataka u kaznenu evidenciju, dostavljanje podataka iz kaznene evidencije kao i pravo na neposredan pristup ili korištenje tim podacima detaljno je uređeno predmetnim Zakonom.

Navedena pravila podrazumijevaju određeni krug institucija, odnosno osoba kojima su ovi podaci dostupni neposrednim uvidom (sudovi, državna odvjetništva, policija kad je u tijeku kazneni progon ili radi sprječavanja i otkrivanja kaznenog djela i počinitelja), ili izdavanjem uvjerenja iz kaznene evidencije.

Vlada Republike Hrvatske smatra nespornim da bi se pravnim rješenjem sadržanim u Prijedlogu zakona kojim se izdvaja samo jedna skupina građana čiji se podaci nalaze u kaznenoj evidenciji i podvrgava ih se pravnom režimu u cijelosti različitom i nepovoljnijem u odnosu na sve druge građane koji se nalaze u usporedivoj pravnoj situaciji narušilo više ustavnih načela, prije svih načelo jednakosti svih građana pred zakonom i načelo razmjernosti u ograničavanju sloboda i prava građana.

Osim toga, Vlada Republike Hrvatske je mišljenja da javna objava podataka iz kaznene evidencije, u bilo kojem opsegu, nije provedivo rješenje s obzirom na međunarodne ugovore kojih je Republika Hrvatska potpisnica, kao i na regulativu Europske unije, a pritom uzimajući u obzir i praksu država članica Europske unije i Vijeća Europe.

Jedan od temeljnih međunarodnih dokumenata na području zaštite djece od seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja je Konvencija Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja (Lanzarote konvencija). Zahtjevi Lanzarote konvencije, koju je Republika Hrvatska potpisala i ratificirala, ugrađeni su u Kazneni zakon i Zakon o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji.

Upravo predmetna Konvencija propisuje obvezu da s ciljem sprječavanja i kaznenog progona kaznenih djela utvrđenih u skladu s Konvencijom, svaka stranka usvojiti će potrebne zakonodavne ili druge mjere za prikupljanje i pohranu, u skladu s relevantnim odredbama o zaštiti osobnih podataka i drugim relevantnim pravilima i jamstvima koje propisuje unutarnje pravo, podataka vezanih uz identitet i genetički profil (DNK) osoba osuđenih za kaznena djela seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja djece.

Slijedom opisane odredbe Konvencije (članak 37.) svaka država stranka Konvencije obvezna je voditi evidenciju počinitelja predmetnih kaznenih djela u skladu s, između ostalog, pravilima zaštite osobnih podataka, a svrha evidencije je olakšavanje kaznenog progona i sprječavanje počinjenja kaznenih djela.

Važeća regulativa Europske unije u odnosu na materiju zaštite osobnih podataka, Opća Uredba o zaštiti osobnih podataka (GDPR) i Direktiva o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP, predstavljaju jasnu prepreku javnom objavljivanju evidencije počinitelja kaznenih djela,

jednako kao i Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, koja člankom 8. jamči svakome pravo na zaštitu privatnog života.

Registri počinitelja spolnih delikata na štetu djece u državama članicama Europske unije i članicama Vijeća Europe nisu javno dostupni. Svrha im je ista kao i svrha kaznene evidencije u Republici Hrvatskoj, a to je pristup podacima tijelima kaznenog progona u svrhu provođenja kaznenog progona i drugim tijelima određenima zakonom u svrhu prevencije počinjenja kaznenih djela (primjerice kod zapošljavanja).

Iskustva države koja ima javno dostupne podatke o osobama osuđenima za spolne delikte na štetu djece (jedini poznati primjer su Sjedinjene Američke Države) pokazala su da je predmetno uređenje kontraproduktivno s pozicije omogućavanja državnim tijelima nadzora počinitelja tih kaznenih djela nakon izdržane kazne zatvora. Naime, javna objava registra dovela je do toga da su počinitelji, zbog straha od javnog linča, odnosno zbog straha od okoline prestali prijavljivati policiji mjesto svog prebivališta nakon odslužene kazne te je time onemogućeno tijelima nadzirati i pratiti njihovo kretanje. Također, pokazalo se da javna objava podataka nije utjecala na smanjenje recidiva, a što je bila jedna od temeljnih svrha javne objave tih podataka.

Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati predmetni Prijedlog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, Juru Martinovića, dr. sc. Kristiana Turkalja i mr. sc. Josipa Salapića, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa, te Vedranu Šimundžu Nikolić, pomoćnicu ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković